

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Leonem X. Pontificem Maximvm

[Straßburg], 1519

VD16 L 3409

Conclusio XL.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34717

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

rannica reuerētia in sibi debitam & amabilem reuerentiā reducit. Non enim est mirū, si clauēs contemptui fiant, si falsis honoribus, id est, tertoribus tantūmodo offerant suscipiendā, Cum cognita earū saluberrima cōmoditate, saxum sit, aut lignū, qui nō cum lachrymis eos exosculetur, & amplectatur. Quid ergo Pontificem propter eas magnificamus, & hominem terribilē fingimus? Non illius sunt clauēs, Meę potius sunt, mihi donatę meę saluti, meę cōsolationi, paci & quieti concessę. Pontifex seruus est & minister meus in clauibus, ipse nō eget illis ut Pontifex, sed ego. Adulatores uero omnia Pontificibus inflectunt, non nostram consolationem, sed illorum tantūmodo potentiam in illis iactitant, & per ea ipsa nos terrent, per quę nos maxime oportuit consolari, adeo sunt hodie omnia peruersa, Et adhuc nō putamus infœlicia esse tēpora, in quibus tantus est abusus optimarū rerum in pessimas res nobis uersarum. Itaq; istam Conclu. ut iacet, non omnino teneo, sed ex magna parte nego

CONCLUSIO XXXIX.

Difficillimū est etiā doctissimis Theologis, simul extolles re ueniarū largitatē, & cōtritionis ueritatē, coram populo. Ratio huius est sequens conclusio.

CONCLUSIO XL.

Contritionis ueritas pœnas quærit & amat, ueniarum autem largitas odisse facit, saltem occasione.

DA uerū pœnitentē, & uidebis eum tam ardentem in seipso quærere ultionē offensionis diuinę, ut cogat re sui misereri, imo ut necessariū sit ei resistere, ne destruat se, ut sæpe legimus & uidimus contigisse. Et B. Hiero. talē scribit suā Paulā fuisse, & ipsemet de seipso. Nihil istis est satis pœnarū. Quin cū filio prodigo inuocant cœlū & terrā, & deū ipsum contra seipso, sicut & Dauid quando dixit, Vertatur obsecro gladius tuus in me & in domum patris mei. Recte ergo me puto dixisse, Pœnitentias Canonicas nō tantū impositas, qui uel nollent meliora facere, ut pigri, uel certe ut explorarent de ueritate cōtritionis suę. Pater itaq; q̄ difficile sit saltē doctis, inter odiū & amorē pœnarū medios ire, ut sic doceant odiū earū, ut tamē maxime psuadeant amorē

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

earum. In doctis uero, cum sit nihil difficile, nihil obstat, quin & hoc sit facile. Euangeliū quidem docet pœnas nō fugere, nec relaxare, sed quærere & amare, quia docet spiritum libertatis & timoris dei usq; ad contemptū omnium pœnarum. At multo lucrosius est, & expedit caplis quæstoriæ, ut populus timeat pœnas & spiritum mundi atq; timoris in litera & seruitute hauriat, dū audit esse tam horribilem rem, pœnas quasdam Canonicas, ut nō nisi tanto studio, tanto impendio, tanta pompa, tantis ceremonijs doceantur uitari, quantis nec Euangeliū docetur amari.

Obijcitur.

Quid ergo dicis de peregrinantibus Romam, Hierusalem, S. Iacobum, Aquisgranum, Treuerim, multasq; alias regiones, & loca, causa indulgentiarum. Item in dedicationibus Ecclesiarū.

Respondeo.

Peregrinationes istæ sūt multis causis rarissime iustis, prima est oīm cōmunissima, Curiositas scilicet uidēdi & audiēdi aliena & ignota, q̄ leuitas uenit de fastidio & accidia cultus dei, in ecclesia propria neglecti. Alioquin incōporabiliter meliores indulgētijs domi inueniret, quam in oībus iam dictis locis simul sumptis, similiter & Christū & sanctos præsentius haberet, si nō tā stultus esset, ut ligna & lapides præferret pauperibus & proximis suis, q̄bus in charitate seruiret, aut etiā suæ familiæ p̄uideret.

Altera est tolerabilis, scilicet causa indulgentiæ. Nam cum indulgentiæ sint liberæ, nō præceptæ, ac per hoc nullius meriti, nihil prorsus meretur, qui præcise propter indulgentias peregrinatur. Iuste aut̄ illi sic illudunt, qui domi Christū & proximū negligunt, ut foris decuplo plus cōsumant sine fructu & merito. Ideo qui domi maneret & illud cogitaret. Charitas operit multitudinem peccatorū. Et illud, Quod superest date elemosynā & ecce omnia munda uobis, longe melius, imo solum hic bene ageret quam si omnes uenias in Hierusalem & Roma afferret, sed non placet adeo recte sapere, ideo tradimur & in desyderia nostra.

Tertia est causa afflictionis & laboris pro peccato, quā credo raro cōtingere saltem solā. Nā & domi posset sese affligere & laborare, si laborē tm̄ modo q̄reret, si tm̄ facit, nō est malū, imo bonū.

Quarta, honesta, sed si fiat singulari deuotione pro honore sanctorū & gloria dei, ac suo profectu, sicut sancta Lucia ad beas.

H ij

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

ram Agatham, & quidam sancti patres Romã uisitarunt, quod non fecerint curiositate exitus probauit. Proinde mihi placet in istis facultatibus, quod etiam uota talium peregrinationum commutentur in alia opera. atq; utinam gratis cõmutarentur.

CONCLUSIO XLI.

Caute sunt ueniã Apostolicã p̄dicandã, ne populus false intelligat eas præferri, cãteris bonis operibus charitatis.

EGO sic dicerẽ ad populũ, Ecce fratres, scire uos oportet, qđ triplex est genus bonorũ operum, qđ expensionibus pecuniã fieri potest. Primũ & ante oĩa, Si quis pauperibus donet, aut proximo egenti mutuet, & oĩno in quacunq; necessitate laborãti subueniat. Hoc opus sic est agendũ, ut etiã intermittendã sint structurã Ecclesiarũ, & omittendã oblationes ad uasa & ornamenta Ecclesiarũ. Postq; hoc fuerit factũ, & nõ restat qui egeat, Tum secundũ erit, nostras & in nostris terris Ecclesias & hospitalia, & publicã uilitatis estructuras primũ iuuare. Postq; aut id fuerit factũ, tum demũ si placet, potestis & pro indulgentijs redimendis tertio loco dare. Quia in primo est mandatũ Christi, in nouissimo illo nullum mandatũ. Si dixeris, Ista prædicatione parum colligetur pecuniarũ per indulgentias. Respondeo, Credo Sed quid hoc mirũ, cum Pontifices per indulgentias non quarant pecunias, sed salutem animarũ, ut patet in ijs, quas dant in cõsecrationibus Ecclesiarũ & altarium. Ideo nõ uolunt per suas uenias impedire meliora, sed promouere potius charitatẽ. Ego libere dico, quod qui aliter docet populũ, & hunc ordinem peruertit, nõ doctor, sed seductor populi est, nisi quod populus propter peccata sua meretur aliquñ non audire ueritatẽ recte p̄dicari.

CONCLUSIO XLII.

Docendĩ sunt Christiani, qđ papã mens nõ est, redẽptionẽ ueniarũ ulla ex parte cõparandã esse opibus misericordiã,

Papã intelligo, ut supra dixi, prout sonat personã publicam, id est, ut per Canones nobis loquitur, Non enim sunt Canones qui prædicet ueniã dignitatẽ cõparari operibus misericordiã.

Patet autem Conclu. Quia præceptum dei infinita dignitate præstat, eo quod per hominem quoq; permittitur, ac nullo mō